

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2Pc/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621200376
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2021:3621200376.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, v právnej veci navrhovateľa: manžela O. O. C., D.. XX.XX.XXXX, N. A., T. XXXX/XX, a manželky navrhovateľa R. C., D.. XX.XX.XXXX, N. W. G., M.. B. XXXX/X, o určenie vyživovacej povinnosti manželky k manželovi, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

(1) Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 19.03.2021 domáha určenia vyživovacej povinnosti manželky k jeho osobe vo výške 180,-€ mesačne so splatnosťou do 10. dňa mesiaca vopred, ako špecifikoval na súdnom pojednávaní, výživného sa domáha od podania návrhu dňa 19.03.2021. Návrh písomne odôvodnil tým, že manželka si k nemu neplní vyživovaciu povinnosť a on vzhľadom na svoj zdravotný stav má problém nájsť si vhodné zamestnanie.

(2) Manželka navrhovateľa sa k návrhu vyjadrila písomne dňa 21.04.2021, kde uviedla, že nie je v jej silách prispievať na výživu manžela. Je aktuálne na materskej dovolenke, jediný príjem je rodičovský príspevok a prídavky na deti spolu 429,10-€. Manželovi bola neodkladným opatrením určená vyživovacia povinnosť k deťom, ktorú si neplní. Deti dostali len dňa 12.04.2021 od otca balík, ktorého obsahom boli sladkosti, kriedy na kreslenie, omaľovánka a šálka. Mesačné výdavky manželky sú: poplatky na škôlku a stravu mal T. 55,-€, plienky a vlhčené utierky: 60,-€, cestovné do škôlky 34,-€, potraviny 120,-€, obuv a oblečenie v priemere 15,-€, poistenie pre deti 40,-€, lieky T. 15,-€, poplatky za návštevy psychologickkej poradne s maloletým 30,-€, cestovné do poradne 6,-€úcesta, príspevok na vodu a energie rodičom 20,-€, poistenie pre manželku 20,-€, poplatky mobilnému operátorovi 8,-€, spolu 423,-€ mesačne.

(3) Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 05.05.2021, konal v neprítomnosti manželky, ktorá svoju neprítomnosť ospravedlnila. Súd jej výsluch nepovažoval za potrebný, lebo jej vyjadrenie v podstatných okolnostiach je zrejme jednak z písomného vyjadrenia, ako aj z návrhu vo veci poručenskej. Súd výsluchom manžela, prečítaním listín a pripojených spisov zistil nasledovný pre právne posúdenie veci rozhodný skutkový stav.

(4) Podľa správy Soc. poisťovne z 23.04.2021 je manželovi vyplácaný invalidný dôchodok 125,-€, rovnaká suma vyplýva z lustrácie v Soc. Poisťovni. Podľa lustrácie v Soc. poisťovni je manželka evidovaná ako zamestnanec Mesta Partizánske od 01.03.2016. Podľa správy ÚPSVaR Partizánske zo 07.04.2021, oddelenie služieb pre občana bol manžel naposledy evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 26.08.2014 do 16.05.2017. Na tamojšom úrade nepoberá žiadne dávky ani príspevky. Manželka poberá prídavok na dieťa od januára 2017 a rodičovský príspevok od júla 2019. V roku 2021 jej bol prídavok na dieťa poskytovaný v sume 51,-€ mesačne a rodičovský príspevok v sume 378,10-€ mesačne.

(5) Manželia sú rodičmi detí T. C. D.. XX.XX.XXXX a O. C., D.. XX.XX.XXXX.

(6) Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 03.12.2020, bol manželovi zvýšený invalidný dôchodok o 4,40-€ mesačne na sumu 125,-€ mesačne.

(7) Zo spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 4P/2/2021 z návrhu matky maloletých (manželky navrhovateľa) a uznesenia o neodkladnom opatrení súd zistil, že návrhom z 27.01.2021 sa manželka ako navrhovateľka domáha úpravy rodičovských práv k mal. T. V. O., deti navrhuje zveriť do svojej osobnej starostlivosti a určiť otcovi detí výživné, tiež upraviť styk s deťmi. Navrhla aj nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedla, že po sobáši vo roku 2014 sa presťahovala do bytu manžela v Partizánskom. Odchodu do Rakúska nebola naklonená. Manžel utrpel v roku 2014 mozgovú porážku. Je mu priznaný čiastočný invalidný dôchodok, pokles schopnosti vykonať zárobkovú činnosť je 50%. Preto následne ona zabezpečovala rodinu, neskôr keď manžel pracoval v Rakúsku ako opatrovateľ a ona bola na materskej s prvým dieťaťom, tak rodinu zabezpečoval manžel. V Rakúsku pracoval od mája 2017, výpoveď dostal koncom roku 2019 z dôvodu častej práceneschopnosti. Od roku 2020 bol v Rakúsku evidovaný ako nezamestnaný a dostával podporu cca 900,-€, platil nájomné za garsónku v Rakúsku cca 400,-€. Ako dôvod rozvodu uviedla v podstate ponižovanie zo strany manžela, kontrolovanie jej osoby, ekonomickú závislosť od manžela, ku ktorej ju v podstate nútil, a kontroloval v dispozícii s príjmami rodiny. Dňa 13.12.2020 po tom, čo boli nezhody neriešiteľné, odišla s deťmi k rodičom na Oravu, kde žije dosiaľ. Otec detí ju obviňuje k upieraniu styku s deťmi ona jeho ku šikanovaniu, a hrubej a vulgárnej komunikácii s ňou.

(8) Súd návrhu matky pokiaľ ide o neodkladné opatrenie vyhovel uznesením č.k. 4P/2/2021 z 19.02.2021 tak, že deti dočasne zveril matke, upravil styk otca s deťmi v každý párný týždeň v sobotu od 10:00 hod. do 16:00 hod. v prítomnosti matky. Súd určil otcovi k deťom aj minimálne zákonné výživné 29,42-€ na každé dieťa od vykonateľnosti uznesenia. Predmetné uznesenie bolo otcovi doručené dňa 23.02.2021. Uznesenie na napadnuté odvolaním otca, súd dosiaľ vo veci samej nerozhodol.

(9) Manžel na pojednávaní uviedol, že v dôsledku utrpenia mozgovej porážky v roku 2014 sa stal čiastočne invalidným, ide o pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50 %. Je vyštudovaný učiteľ etickej výchovy a náboženstva, učil na gymnáziu, po úraze mu lekárkou nebolo odporúčané z dôvodu stresového zamestnania pokračovať v práci ako učiteľ, vzhľadom aj k jeho zdravotníckemu vzdelaniu využil možnosť práce opatrovateľa, ktorú vykonával pol roka, pracoval vo Viedni, neskôr som si spravil nostrifikáciu zdravotníckeho vzdelania a pracoval ako mobilná zdravotná sestra - zdravotník cca pol roka. Pričom však aj toto zamestnanie nebolo celkom vhodné, napokon počas práce utrpel úraz - pruh a po vyše cca roku práce v Rakúsku na základe dohody ukončil pracovný pomer. V Rakúsku poberal podporu cca 900,-€ asi pol roka, absolvoval kurz nemčiny. Poslednú podporu v nezamestnanosti dostal v októbri 2020. Cca do konca roka 2020 platil nájom garsónky vo Viedni. Bývanie si držal kvôli tomu, že cez úrad práce chodil na kurz nemčiny. Manželka odišla v decembri 2020 z domácnosti. Príčinou rozchodu boli manželské nezhody najmä kvôli práci, manželka nechcela s deťmi prísť za ním do Rakúska. Lekárka mu nechcela podpísať spôsobilosť pracovať ani ako učiteľ ani v zdravotníctve, pokiaľ by išlo o nočné služby. Manuálnu prácu tiež nie. Počas pobytu v Rakúsku hľadal prácu aj na iných pozíciách, bolo však potrebné zvýšiť kvalifikáciu, preto si robil aj jazykový kurz, aby mal väčšiu výhodu pri hľadaní si práce. Vie vydokladovať, že si chcel urobiť diplom z ošetrovateľstva v Rakúsku. Na otázku, či si hľadal prácu po návrate na Slovensko, uviedol, že napríklad v očkovačom centre v Prievidzi, to bolo asi tri týždne dozadu, kedy mu prišla negatívna odpoveď, reagoval na ponuku, keď hľadali dobrovoľníkov zdravotníkov v Trenčíne cca mesiac dva dozadu. Medzitým si hľadal aj iné ponuky práce, volal do nemocníc. Má zdravotnícke vzdelanie na to, aby mohol pracovať na mobilnom odberovom mieste. Na otázku, či si hľadal prácu aj v inom odbore ako zdravotníctve, typu chránenej dielne, manuálne menej náročnej práce, telefonista a podobne, uviedol, že ešte predtým ako som hľadal prácu v Rakúsku sa informoval ohľadom chránených dielní, bolo mu povedané, že tam zamestnávajú ľudí s väčším postihnutím ako mám on. Po návrate na Slovensko si iný druh ako v zdravotníctve nehľadal. Žije sám v trojizbovom byte, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Má malú záhradku, motorové vozidlo nevlastní. Nezvažoval, že by čo i len časť bytu prenajímal aj z toho dôvodu, že má záujem o striedavú starostlivosť o deti. V Partizánskom býva jeho matka, on však býva už 20 rokov sám, jeho matka má trojizbový byt, býva tam sama. Úverovo zaťažený nie je. Matka mu v súčasnosti pomáha, požičiava si od nej peniaze. Matka je dôchodkyňa, pomáha mu podľa potreby. Vyživovaciu povinnosť od odchodu manželky z domácnosti k

deťom si neplní, lebo nemá z čoho. S deťmi sa naposledy stretol v decembri nakrátko, doniesol im aj nejaké darčeky. Manželkin otec ho však vyhodil. S deťmi sa nestretáva, pretože aj z rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení vyplýva, že by veľa času precestoval, pričom by sa s deťmi stretol len na krátky čas. Vlakom je to 5 hodín jedna cesta do Dolného Kubína. Dôvodom návrhu na manželské výživné je to, že keď chcel, aby manželka prišla s deťmi za ním do Rakúska, tak nechcela, on však tu na Slovensku prácu nemá, keď chcel, aby mu pomohla tak to odmietla a odišla bývať k rodičom. Pýtal sa jej, z čoho budú žiť, keď odíde z Rakúska a nebude tu mať robotu, povedala, že jej rodičia sa o nich postarajú. Matka býva s rodičmi, v jeho domácnosti ostalo oblečenie detí a kopa vecí. Veci, ktoré uvádza vo svojom vyjadrení, že musela pokupovať, si mohla zobrať z jeho domácnosti.

(10) Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

(11) Podľa § 71 ods. 2 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

(12) Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(13) Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

(14) Na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedených ustanovení Zákona o rodine súd dospel k právnomu záveru, že návrh manžela voči manželke na určenie vyživovacej povinnosti nie je dôvodný.

(15) Vyživovaciu povinnosť medzi manželmi nie je možné vykladať len podľa vyňatej časti ustanovenia § 71 ods. 1 Zákona o rodine, ktorá uvádza, že životná úroveň manželov má byť v zásade rovnaká. Je ju potrebné vykladať aj skúmajúc schopnosti možnosti povinného a odôvodnené potreby oprávneného. V neposlednom rade cez hľadisko dobrých mravov a vzdanie sa výhod povinným, pričom hoci to výslovne nie je uvedené, z hľadiska roviny dobrých mravov je potrebné tak hľadiť aj na oprávneného. Pretože vzdanie sa prospechu či možnosti dosiahnuť príjem a zvýšiť svoju životnú úroveň oprávneným nemôže byť vykladané na úkor životnej úrovne povinného. Príčiny rozchodu manželov súd ponechal otvorené, pretože sú v rovine tvrdení, vzhľadom k nižšie uvedeným argumentom ani nemajú vplyv na rozhodovanie o vyživovacej povinnosti manželov.

(16) Súd zistil, že manželka navrhovateľa je na rodičovskej dovolenke a je poberateľkou rodičovského príspevku, pričom tento nie je možné považovať len za jej príjem, pretože vykonáva osobnú starostlivosť o deti. Teda z tohto príjmu de facto hradí náklady domácnosti trojčlennej. Jej príjem spolu s príjmom detí v podobe rodinného prídavku je tak 429,10-€, čo je v prepočte na osobu 143,03-€! Manželka navrhovateľa však na rozdiel od manžela vykonáva osobnú starostlivosť o dve deti z toho o jedno v rámci rodičovskej dovolenky. Od nej na rozdiel od manžela nemožno z morálneho hľadiska očakávať, že popri starostlivosti o dieťa do troch rokov si bude popri rodičovskej dovolenke hľadať zamestnanie. Naopak manžel má obmedzenú schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť o 50%, je teda čiastočne a nie úplne invalidný, ničím nepreukázal, že je zdravotne hendikepovaný tak, že pracovať nemôže, naopak, bolo preukázané aj jeho vlastným tvrdením, že po úraze pracoval ako opatrovateľ aj ako zdravotník. Jeho tvrdenia o aktívnom a kontinuálnom hľadaní si práce nie sú ničím preukázané ba ani sám neuvádzal, že by prácu hľadal aktívne a v takom spektre zamestnaní, ktoré by vyplývalo z tej zásadnej okolnosti, že je v podstate v hmotnej núdzi, má výdavky ba vyživovacie povinnosti, ktoré nie sú kryté jeho čiastočným invalidným dôchodkom.

(17) Z hľadiska nároku, ktorý si voči manželke uplatňuje, nevykazuje manžel tejto situácii a možnostiam ktoré má, primeranú snahu hmotnú núdzu riešiť. Je pedagóg, sám uviedol, že má aj zdravotnícke vzdelanie, absolvoval kurz cudzieho jazyka. Pritom inú prácu ako v nemocnici či v očkovačom centre

nehľadal a už vôbec nepreukázal primeranú početnosť pokusov prácu si nájsť. Ďalším a nemenej podstatným dôvodom, pre ktorý je jeho návrh bezdôvodný, je to, že nevyužíva možnosť dosiahnuť príjem z majetku, ktorého je výlučným vlastníkom. Hoci nie je na Slovenku mimo bývania študentov veľmi rozšírené zdieľané bývanie, za situácie, že vlastní a sám obýva trojizbový byt, kde musia byť tomu primerané a nie malé náklady na bývanie, ani len nezvažoval možnosť prenájmu izby či celého bytu, čím by si finančne prílepil. Hoci sám uviedol, že ho finančne podporuje jeho matka, uvádza, že nemyslel na možnosť dočasného bývania u nej, pritom aj ona sama obýva trojizbový byt. Takto by sa naskytla prenájmu celého bytu vo vlastníctve manžela. Argument nemožnosti takéhoto riešenia z dôvodu snahy o striedavú starostlivosť zlyháva na tom, že jednak deti nie krátku dobu žijú s matkou, hoc dočasne no boli jej zverené aj neodkladným opatrením a núdza v hradení úplne základných nákladov má mať pre neho prioritný význam, ktorý predchádza úmysel striedavej starostlivosti o deti. Na viac ani zdieľané bývanie takúto starostlivosť nevylučuje o bývaní u jeho matky ani nehovoriac. Možno hovoriť len o znížení štandardu bývania a zažitého komfortu. Ako posledný a nemenej závažný argument súd uvádza morálny rozmer. Ako otec si vyživovaciu povinnosť k deťom neplní a to ani z časti, táto je pritom určená minimálnou zákonnou sumou. Logicky tým prenáša jeho bremeno výživy detí na manželku a na viac sa domáha ešte od nej manželského výživného. Súd je toho názoru, že priznanie manželského výživného voči manželke v takejto situácii by bolo vyslovene v rozpore s princípom dobrých mravov, ktorý by sa dal zjednodušene vysvetliť aj tak, že sa nemožno domáhať nároku od povinnej osoby, za neplnenia základnej vyživovacej povinnosti k deťom, keď je tým tiež povinná osoba nepriamo nútená dotovať aj povinného vlastné zanedbanie zákonnej povinnosti.

(18) Z týchto dôvodov súd návrh manžela ako celkom nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku.